

2. Войтович А. Возможности и перспективы мезонинного финансирования в инновационной экономике [Электронный ресурс] / А.Войтович // Молодежь и наука : [сборн. матер. IX Всерос. науч.-техн. конф. студ., асп. и мол. уч. (г. Красноярск: Сибирский федеральный ун-т, 2013)]. – Режим доступа : <http://conf.sfu-kras.ru/sites/mn2013/section079.html>
3. Кишакевич Б. Ю. Використання кредитно-дефолтних боргових зобов'язань як засобу залучення капіталу / Б. Ю. Кишакевич // Вісник НЛТУ України. – 2008. – Вип 18.3. – С. 198–203.
4. Ковалевский К. Бридж-финансирование: международная практика / К. Ковалевский // Бизнесобразование как инструмент инновационного развития экономики : [матер. науч.-практ. конф. (Иркутск, 3 дек. – 29 марта 2013 г.; Байкальская международная бизнес-школа)]. – Иркутск : БМБШ ИГУ, 2013. – С. 114–119.
5. Лурье В. Мезонинное финансирование: международный опыт и российская практика / В. Лурье, Е. Мелихов // Слияния & Поглощения. – 2013. – №4. – С. 3035.
6. Миськів Г. Кредитні деривативи як новітні інструменти кредитного ринку [Електронний ресурс] / Г. Миськів // Ефективна економіка. – 2014. – Вип. 7. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3177>
7. Петрикова Е. Мезонинный кредит как альтернатива проектного финансирования инвестиционных проектов / Е. Петрикова // Финансы и кредит. – 2013. – № 28 (556). – С. 39–47.
8. Шевченко-Перепьолкіна Р. І. LBO-фінансування угод злиття і поглинання: особливості та перспективи українського ринку / Р. І. Шевченко-Перепьолкіна // Наукові записки НУ «Острозька академія». Серія: Економіка. – 2013. – Вип. 23. – С. 327–330.

Д. е. н. Шевцова О. Й.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ БАНКУ: МЕТОДИЧНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ

Капітал банку слугує основою виконання банком всіх видів діяльності на фінансовому ринку. Передумовою результативного використання капіталу є застосування широкого спектру методичних та технологічних підходів до його формування.

Управління формуванням капіталом має починатися з визначення його структури в межах стратегії розвитку. Структура капіталу банку за елементами повинна забезпечити виконання всіх основних функцій, а також стабільність діяльності банку, його мобільність і рентабельність.

Проблемні питання, які необхідно вирішувати щодо формування капіталу банку у стратегічному вимірі:

1) розмір статутного та власного капіталу банку, з урахуванням поточних вимог НБУ до його нарощення та стратегії банку;

- 2) врахування недостатнього рівня акціонування економіки України;
- 3) необхідність розвитку корпоративного управління капіталом;
- 4) необхідність нарощення ринкової вартості акціонерного капіталу банку.

Вирішення поставлених проблемних питань можливо за рахунок розробки і впровадження методичних та технологічних підходів управління капіталом в межах фінансового менеджменту банку. Відповідні процесам методичні підходи зазвичай перетворюються в конкретні методики реалізації аналітичних та прогнозних, планових функцій управління капіталом. Посилення універсалізації та стандартизації банківських процесів і операцій вимагає присутність конкретних технологій. Особливо це стосується функцій контролю, організації та мотивації в управлінській системі.

Практики банківської діяльності та науковці звертають увагу на наявність технологій управління ліквідністю банку, управління банківськими ризиками, оптимізації структури активів і пасивів банку, обсягів та структури кредитного, депозитного та інвестиційного портфелів банків [1].

Процеси управління капіталом банку в певній мірі забезпечені необхідними методиками та технологіями.

Методичні підходи до оцінки стратегії формування капіталу за рахунок внутрішніх джерел базуються на: аналізі обсягу та динаміки отриманих прибутків за звітній стратегічний період; оцінці показників рентабельності (ROE); визначенні рівня та темпів приросту капіталізації банківської системи, а також співвідношення темпів зростання ВВП країни та рівня капіталізації показників співвідношення капіталу банківської системи до ВВП. Окремі методики, які застосовують щодо формування капіталу банку враховують порівняльну характеристику показників капіталу та прибутковості банків.

Визначено, що також має бути присутній аналіз обсягів використання внутрішніх джерел для формування капіталу банками різних видів: за формами власності, за розміром, за спеціалізацією. Важливим є також проведення аналізу структурного використання внутрішніх джерел у загальних обсягах нарощення капіталу.

Методичні підходи до оцінки стратегії формування капіталу за рахунок зовнішніх джерел мають включати виконання аналізу обсягів та динаміки

збільшення розміру власного капіталу за звітний стратегічний період; оцінку процесів злиття та поглинання банків; дослідження основних показників банківської системи та порівняння встановлених нормативів НБУ до виконання їх банками. Актуальним на поточний період часу є моніторинг динаміки обсягу субординованого боргу банків та структурний аналіз використання зовнішніх джерел банками.

На практиці банківські установи з метою збільшення обсягів власного капіталу активно використовують як внутрішні, так і зовнішні джерела одночасно, в залежності від реальних потреб і наявних можливостей.

Технологіями управління капіталом забезпечено процеси збільшення капіталу окремих банків з метою підвищення їх капіталізації та банківської системи в цілому [2]. Виконання інструктивних вимог НБУ до виконання основних нормативів за показниками обсягу регулятивного капіталу та його адекватності; дотримання вимог інструктивних матеріалів із оцінки ризиків та розрахунку активів зважених за ризиками відзначається високим рівнем технологічності.

Поповнення капіталу банків за рахунок залучення ресурсів шляхом емісії акцій є технологією формування капіталу банку, яка дає змогу наростити власний капітал і забезпечує поживлення процесів корпоратизації та активізації фондового ринку країни.

Кожен банк керується різними принципами, стратегіями та використовує різні методи управління капіталом. Інструменти управління капіталом мають відповідати особливостям стану ринку, етапу життєвого циклу банку, принципам гнучкості та адаптації на тактичному рівні [3].

Стратегічне управління капіталом банку має враховувати багато зовнішніх та внутрішніх факторів, ринкове оточення банку. Ступінь універсалізації банку, його операцій, параметри системності банку, регіональні особливості присутності банку в країні, все це є важливими чинниками професійного використання методичних та технологічних підходів до управління капіталом банку.

Список використаних джерел:

1. Чмутова І. М. Механізм технологізації фінансового менеджменту банку/ І. М. Чмутова// Управління розвитком. – 2015. – №3(181). – С.51–55.

2. Самодід Ю. С. Управління капіталом банку на основі систем нагляду та банківського менеджменту / Ю. С. Самодід, О. Й. Шевцова // Вісник ДНУ. Серія Економіка. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2013. – Том 21. – № 4. – Вип. 7/(3). – С. 97–103.
3. Шевцова О. Й. Управління капіталом банку: особливості формування стратегії / О. Й. Шевцова// Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України : мат-ли XVI Всеукр. наук.-пр. конф. (м. Суми, 25 жовтня 2013 р.). – Суми : ДВНЗ УАБС НБУ. – С.141–142.

К. е. н. Шевченко В. А., Філоненко Р. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

На сьогоднішній день споживчий ринок насичений різноманіттям продуктів, і тільки такий критерій як якість продукту відіграє вирішальну роль у виборі споживачів. Кожне підприємство, що ефективно функціонує намагається підвищити свою конкурентоспроможність на ринку, але не завжди стежить за забезпеченням безпеки продукції, що сильно впливає на її якість. Найчастіше продукція не відповідає вимогам споживача, що навпаки знижує його конкурентоспроможність. У таких випадках постає питання про необхідність впровадження систем якості та міжнародних стандартів.

Всі стандарти можна умовно поділити на чотири великі групи, інтегровані в сучасних системах менеджменту організацій та «включають»:

- стандарти систем менеджменту якості, що функціонують на основі вимог міжнародних стандартів ISO серії 9000;
- стандарти систем екологічного менеджменту, що враховують вимоги міжнародних стандартів ISO серії 14000;
- стандарти систем менеджменту безпеки та охорони праці на основі вимог міжнародних стандартів серії OHSAS 18000;
- стандарти по системах соціальної відповідальності на основі вимог міжнародних стандартів серій SA 8000 та ISO 26000.

Стандарти полегшують вибір напряму розвитку, забезпечують організацію спеціалізованих виробництв, зменшують витрати на проектування і виробництво, скорочують строки освоєння продукції» [1].